

VEGLEIÐING UM ÁLITISFÓLK

August 2022

1. útgáva

Dátueftirlitið

Innihaldsyvirlit

1.	Leikluturinn sum álitisfólk	1
1.1.	Hvat fevnir leikluturinn sum álitisfólk um?	1
1.2.	Limaskapur í fakkfelag er viðkvöm upplýsing	1
2.	Handfaring av upplýsingum.....	2
2.1.	Tá álitisfólk nýta KT-útgerð hjá arbeiðsgevaranum	2
3.	Trygg viðgerð og trúnaður.....	3
3.1.	Goymsla av upplýsingum	3
3.2.	Tá nýtt álitisfólk tekur við	4
4.	Fyrirspurningar frá skrásetta	5
4.1	Kunningarskyldan.....	5
5.	Trygðarbrot	6
5.1	Fráboðanarskylda.....	6
6.	Samanumtøka	8

1. Leikluturinn sum álitisfólk

1.1. Hvat fevnir leikluturinn sum álitisfólk um?

Álitisfólkið er umboð fyrir fakkfelagið á starfsplássinum. Álitisfólkið ger uppgávur fyrir fakkfelagið og viðger tí persónuupplýsingar. Eitt álitisfólk virkar undir ábyrgd og boðum frá sínum fakkfelagi, og tí er fakkfelagið dátuábyrgdari fyrir viðgerðina av persónuupplýsingum.

Viðger álitisfólkið upplýsingar um fakkfelagslimir uttanfyri teir karmar, sum fakkfelagið hevur álagt, er álitisfólkið at meta sum dátuábyrgdari.

Fakkfelag	Arbeiðsgevari	Álitisfólk/starvsfólk
Tá álitisfólk viðgera persónuupplýsingar í sambandi við álitisfólkastarvið, er fakkfelagið dátuábyrgdari	Tá álitisfólk virka í sínum vanligu starvi fyrir arbeiðsgevaran, er arbeiðsgevarin dátuábyrgdari	Um álitisfólki/starvsfólki handlar uttanfyri sína heimild, kann viðkomandi sjálv/um vera dátuábyrgdari

1.2. Limaskapur í fakkfelag er viðkvom upplýsing

Álitisfólk kunnu viðgera persónuupplýsingar, sum eru neyðugar og viðkomandi í teirra virki sum álitisfólk. Persónuupplýsingar, sum álitisfólk móttækur, kunnu ikki nýtast til onnur endamál enn tey, sum eru viðkomandi í virkinum sum álitisfólk.

Ein persónuupplýsing er ein og hvør upplýsing, sum er knýtt ella kann knýttast til ein ávísan persón, og sum ger, at persónurin kann eyðmerkjast, sum dømi kunnu nevast navn, teldupostadressa, føðingardagur og limaskapur í fakkfelagi. Upplýsing um limaskap í fakkfelag er ein viðkvom upplýsing, og skal tí handfarast við serligum varsemi.

2. Handfaring av upplýsingum

Fakfelagið avger, hvørji amboð kunnu brúkast til viðgerðina. Fakfelagið hevur ábyrgd av at veita vegleiðing um nýtslu av telduútbúnað og samskiftistøkni. Álitisfólkið eigur sostatt í útgangsstøðinum ikki at nýta privata teldu ella at goyma upplýsingar á egnum geyma, uttan at hetta er góðkent av fakfelagnum.

Dømi: Teldupostsamskiftið hjá álitisfólki

Álitisfólkið skipar fyri vali av álitisfólki á sínum arbeiðsplássi, og brúkar arbeiðsteldupostin, ið álitisfólkið hevur fingið frá sínum arbeiðsgevara.

Fakfelagið sendir álitisfólkinum ein teldupost við limalista yvir starvsfelagar við teirra telduposti.

Álitisfólkið sendir síðani limunum ein teldupost, har kallað verður til fund.

2.1. Tá álitisfólk nýta KT-útgerð hjá arbeiðsgevaranum

Um álitisfólk eftir avtalu við arbeiðsgevara brúkar KT-útgerð hjá arbeiðsgevaranum í starvinum sum álitisfólk, t.d. postskipanina hjá arbeiðsgevaranum, er talan um viðgerð av persónupplýsingum. Leikluturin hjá arbeiðsgevaranum er tá at veita álitisfólkinum og fakfelagnum hjálp við tøkni, trygd og goymsluavriti.

Í hesum høpi er arbeiðsgevarin at rokna sum dátuviðgeri, og fakfelagið at rokna sum dátuábyrgdari. Tá talan er um dátuviðgerðarsamband er neyðugt at hava ein dátuviðgerðaravtalu millum partarnar, ið eru arbeiðsgevari og fakfelag hjá álitisfólkinum.

Tá arbeiðsgevarin goymir persónupplýsingar – t.d. í Outlook – er tað ein viðgerð av persónupplýsingum. Nýtir álitisfólkið KT-útgerð hjá arbeiðsgevaranum er hetta eitt slag av víðarigeving av persónupplýsingum, har arbeiðsgevarin verður dátuviðgeri, tá persónupplýsingarnar verða goymdar.

3. Trygg viðgerð og trúnaður

Álitisfólkið skal viðgera upplýsingar um limir trygt og í trúnaði. Álitisfólkið hefur tagnarskyldu og eigur at tryggja, at óviðkomandi ekki fáa atgongd til upplýsingarnar.

Hetta merkir, at upplýsingar eiga ekki at liggja frítt frammi t.d. á einum skrivborði, í fysiskari mappu ella í mappu á KT-kervinum, sum onnur enn álitisfólkið hefur atgongd til.

Álitisfólkið skal tryggja:

- at onnur ekki fáa loyniorðið til telduna ella aðrar eindir
- at “læsa” skermin, tá farið verður frá telduni
- at nýta BCC-teigin, tá teldupostur verður sendur til fleiri móttakarar
- at bert printa upplýsingar út, um tað er neyðugt
- at læsa skjøl við persónupplýsingum inni í einum skápi, tá tey ekki verða nýtt
- at burturbeina pappír við persónupplýsingum, ið ekki skulu goymast

3.1. Goymsla av upplýsingum

Álitisfólkið eigur at goyma upplýsingar soleiðis, at tær eru lættar at finna aftur. Goym tí upplýsingar við serskildum heiti og tíðaráseting. Hetta er hent, tá tær skulu leitast fram aftur, t.d. um ein skrásettur biður um innlit í upplýsingum um seg.

Ein mógulig loysn er at hava eitt sjálvstøðugt pláss á KT-netinum hjá arbeiðsgevaranum, sum bert álitisfólkið hefur atgongd til.

Upplýsingar skulu ekki goymast longri enn neyðugt, og álitisfólkið eigur regluliga t.d. einaferð um árið at gjøgnumganga skrásettu upplýsingarnar og strika/burturbeina tær, sum ekki er neyðugar at goyma.

3.2. Tá nýtt álitisfólk tekur við

Tá ein gevst í starvinum sum álitisfólk, skal álitisfólkið hyggja allar upplýsingarnar ígjøgnum og óneyðugar upplýsingar skulu burturbeinast. Eftir boðum frá fakfelagnum skulu viðkomandi upplýsingar latast víðari, antin til nývalda álitisfólkið ella fakfelagið. Um annað álitisfólk ikki kemur ístaðin, skal verandi álitisfólkið eftir boðum frá sínum fakfelagi antin strika upplýsingarnar ella lata fakfelagnum tær.

4. Fyrirspurningar frá skrásetta

Dátuverndarlógin gefur tí skrásetta rættindi, t.d. hava skrásett rætt til innlit. Tað er fakfelagið, sum ger av, hvussu fyrirspurningar frá limum skulu handfarast.

Tað kann vera, at fakfelagið ynskir at svara fyrirspurningunum frá limunum. Í hesum føri skal álitisfólkið vísa limunum til fakfelagið ella dátuverndarfólkið hjá fakfelagnum.

Um ein fakfelagslimur vil vita, hvørjar persónupplýsingar álitisfólkið viðgerð um viðkomandi, skal álitisfólki senda fyrirspurningin víðari til fakfelagið. Fakfelagið gevur hereftir skrásetta innlit m.a. grundað á upplýsingar, ið álitisfólkið hevur sent fakfelagnum.

Tað kann eisini vera, at fakfelagið ynskir, at álitisfólkið svarar ávísingum fyrirspurningum, til dømis tá limir vilja hava innlit ella ynskja at rætta og/ella strika upplýsingar um seg.

Um álitisfólkið móttækur fyrirspurning um at strika upplýsingar, skal álitisfólki gera meting av, um upplýsingarnar eru neyðugar at goyma. Um upplýsingarnar ikki eru neyðugar at goyma, skulu tær strikast. Um álitisfólkið metir, at upplýsingarnar ikki kunnu strikast, skal álitisfólkið seta seg í samband við fakfelagið.

Ein fakfelagslimur hevur rætt til at fáa skeivar upplýsingar rættaðar. Um álitisfólkið eisini metir, at upplýsingarnar um viðkomandi eru skeivar, skal álitisfólkið beinanvegin rætta upplýsingarnar. Um álitisfólkið ikki metir, at upplýsingarnar eru skeivar, skal álitisfólkið tryggja sær, at skráseta fatanina hjá skrásetta um upplýsingarnar, ósemjan snýr seg um. Skrásettið kann kæra avgerðina til Dátueftirlitið.

4.1 Kunningarskyldan

Fakfelagið hevur sum dátuábyrgdari kunningarskyldu. Tað merkir, at við innliman skal limurin hava upplýsing um, hvørjar upplýsingar vera viðgjørðar, hvat endamálið við viðgerðini er, og eftir hvørjum reglum viðgerðin fer fram. Hetta kann gerast við t.d. at vísa liminum til eitt leinki á heimasíðuni.

5. Trygðarbrot

Tá trygðarhendingar koma fyrri skal fakfelagið fráboðast. Dømi um trygðarbrot eru:

- At gloyma pappírsskjöl við limalista á borðinum í felagsrúminum
- At senda teldupost við limaupplýsingum til skeivan móttakara
- Álop á teldupostskipanina og vandi er fyrri, at upplýsingar um limir eru stolnar
- KT-útbúnaður t.d. telda ella geymi við limalista eru burturmist ella stolin

Um álitisfólkið varnast, at persónupplýsingar, sum álitisfólkið viðger, eru komnar á skeivar hendur, sum í dømunum omanfyri, so skal álitisfólkið:

1. Minka um vandan av brotinum, um tað er gjørligt. Hevur álitisfólkið t.d. sent ein teldupost til skeivan móttakara, skal álitisfólkið beinanvegin venda sær til viðkomandi og biðja hann strika teldupostin.
2. Beinanvegin boða fakfelagnum frá brotinum. Síðani er tað uppgávan hjá fakfelagnum at meta um hendingin er av slíkum slag, at hon skal fráboðast Dátueftirlitinum.

Álitisfólkið skal hjálpa fakfelagnum at lýsa hendingina. Fakfelagið skal umframt sjálvt brotið eisini kenna viðurskiftini umkring hendingina. Hetta skal gerast beinanvegin og á slíkan hátt, at fakfelagið kann meta um váðan fyrri tey skrásettu, sum eru fevnd av brotinum.

5.1 Fráboðanarskylda

Tá álitisfólkið fráboðar sínum fakfelag eitt trygðarbrot, skulu hesar upplýsingar eisini fylgja við:

1. Nær brotið er hent, so neyvt sum gjørligt
2. Nær álitisfólkið gjørdist varugt við brotið t.d. tá ein limur gjørdi vart við hetta
3. Hvat er hent (stutt lýsing av brotinum og hvør orsøkin var)
4. Hvat slag av upplýsingum er talan um

5. Hvussu nógvir persónar eru fevndir av brotinum
6. Um gjørligt so lýs stutt hvør mógulig avleiðing er av brotinum

Grundað á upplýsingarnar kann fakfelagið sum dátuábyrgdari meta um, um talan er um brot á dátuverndarlógina og eisini um brotið skal fráboðast Dátueftirlitinum (innan 72 tímar)

6. Samanumtøka

Henda vegleiðingin umfatar grundleggjandi tættir um dátuvernd í mun starvið sum álitisfólk.

Tað er fakfelagið, sum er dátuábyrgdari fyri ta viðgerð, sum álitisfólkið ger, og tí er tað luturin hjá fakfelagnum at áseta karmarnar fyri starvinum hjá álitisfólkinum. Álitisfólkið kann tí bert t.d. brúka KT-útbúnað eftir boðum frá fakfelag.

Álitisfólkið skal viðgera upplýsingar um limir trygt og í trúnaði.

Um limir vilja brúka tey rættindi, sum dátuverndarlógin gevur teimum, skal álitisfólkið virka eftir tí leisti, sum fakfelagið hevur ásett. Hetta merkir, at antin svarar álitisfólkið fyrispurninginum frá liminum ella sendir álitisfólkið fyrispurningin víðari til fakfelagið.

Um trygdarbrot koma fyri, skal álitisfólkið fyrst minka um vandan av brotinum og síðani fráboða fakfelagnum.

Um álitisfólkið er í iva um ein uppgáva er fevnd av álitismannaleiklutinum, og hvussu farast skal fram, eigur álitisfólki at seta seg í samband við sítt fakfelag.

Vegleiðing

© 2022 Dátueftirlitið

Endurprent við kelduávísing er lóglig.

Givið út:

Dátueftirlitið

Sigmundargøta 13

100 Tórshavn

Tlf: 309100

dat@dat.fo

dat.fo

